

Article Arrival Date
11.05.2025

Article Published Date
20.06.2025

“KADER” FİLMİNİN VAROLUŞSAL TERAPİVE ÇİFT TERAPİSİ BAĞLAMINDA İNCELENMESİ

AN ANALYSIS OF THE FILM ‘KADER’ IN THE CONTEXT OF EXISTENTIAL THERAPY AND COUPLES THERAPY

Melisa Doğan¹, Doç. Dr. Meryem Karaaziz²

¹Yakın Doğu Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, Lefkoşa-Kıbrıs,

Orcid: <https://orcid.org/0009-0003-7189-5948>

²Yakın Doğu Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, Lefkoşa-Kıbrıs, Orcid:

<https://orcid.org/0000-0002-0085-612X>

Özet

“Kader” filmi, yaşamın anlamını ve insan ilişkilerini sorgulayan bir hikaye anlatmaktadır. Bekir’in yaptığı seçimler ve yaptığı seçimler karşısında yaşadığı zorlukları, bıraktığı geçmişi, aşkı ve kayıpları ve pişmanlıkları, hayatta alınan kararların ne kadar kritik olabileceğini anlatan bir dramatik filmidir. Film dramatik bir şekilde varoluşsal krizler ve çiftler arasındaki iletişim sorunlarına dikkat çekmektedir. Varoluşçu terapi, bireylerin duygusal yaşamlarını anlamalarına ve daha fazla açmalarını kolaylaştırırken, çift terapisi, duygusal bağları güçlendirmek için birlikte çalışan çiftlerin temelini oluşturmaktadır. Bu çalışma, “Kader” filmine varoluşçu terapisel ve çift terapötik bakış açılarından bir portre sunmayı amaçlamaktadır.

246

Anahtar Kelimeler: Kader, çift terapisi, çift dengesi, çiftlerle iletişim ve film analizi

Abstract:

The film ‘Destiny’ is aboutIt tells a story that questions the meaning and human relations. What Bekir didthe choices he made and the difficulties he experienced in the face of the choices he made, the past he left,love and losses and regrets, how critical the decisions made in lifethat it can be a dramatic film. The film is dramaticallyIt draws attention to existential crises and communication problems between couples.Existential therapy helps individuals to understand their emotional lives and to become morecouples therapy can be used to strengthen emotional bonds, while couples therapy can be used to strengthen emotional bonds.the basis of couples working together. This study is based on the film ‘Destiny’.to present a portrait from existential and couples therapeutic perspectives aims to.

Keywords: Destiny, couple therapy, couple balance, communication with couples and film analysis

GİRİŞ

Varoluşsal psikoloji, felsefe ve psikoloji alanlarının köklerine sahiptir ve özellikle yirminci yüzyılın ortalarındaki varoluşsal felsefeden beslenmektedir (Yalom, 1980). Söz konusu terapi türü, insanların varoluşsal kaygılarını, anlam arayışlarını ve bireysel özgürlüklerini ele almaktadır.. Viktor Frankl, Rollo May ve Irvin D. Yalom gibi düşünürlerin katkılarıyla geliştirilmiş ve psikoterapi alanında kendine bir yer edinmektedir. Varoluşsal terapinin temeli, bireyin kendi varoluşunu sorgulamasını sağlamak ve bu sorulara cevap bulma yolunda

karşılaştığı zorlukların üstesinden gelmesine yardımcı olmaktadır (Yalom, 1980). Bu bağlamda, varoluşsal terapi, bireylerin kendi yaşamlarına anlam katmalarına ve kendilerini ifade etmelerine olanak tanımaktadır.

Yalom'a göre, varoluşsal terapi, bireyin anlamı, özgürlüğü ve sorumluluğu üzerine kafa yormasına yardımcı olan bir psikoterapi yöntemidir. Anlam yolculuğuna, bireyin varoluşsal kaygıları ve belirsizliklerinin altında yatan derinlere inmektedir. Birey iç yaşantıda keşfeder ve değiştirir, kendi yaşam değerlerini, kendi yaşam amaçlarını ve diğer ilişkilerle anlamlı bağlar kurmayı hedeflemektedir. Aynı şekilde, çift terapisi, çiftin her iki üyesinin sorunlarını çözme, iletişim becerilerini geliştirme ve sağlıklı duygusal bağlar kurma sürecini içeren psikoterapi bir yöntemidir. Daha önce de belirtildiği gibi her iki terapi türü de, psikolojik süreçler ve insan ilişkilerine daha incelemeli bir bakış açısı sunmaktadır.

Film analizi, sinema eserlerinin derinlemesine incelenmesi ve yorumlanması sürecidir (Bordwell & Thompson, 2010). Bu süreç, filmin temalarını, karakter gelişimini ve izleyici üzerindeki etkilerini anlamayı amaçlamaktadır. “Kader” filmi, varoluşsal temalar ve çift terapisi perspektifinden önemli bulgular sunmaktadır (Yıldız, 2021). Daha önce yapılan çalışmalar, benzer temalara sahip filmlerin psikoterapi süreçlerine olumlu katkılar sağladığını göstermektedir (Smith, 2018). Bu çalışma, “Kader” filminin analizi aracılığıyla varoluşsal terapi ve çift terapisi uygulamalarının sonuçlarına dair yeni bulgular elde etmeyi hedeflemektedir.

“Kader” filmi, varoluşsal terapi ve çift terapisi perspektifinden incelendiğinde, karakterlerin içsel çatışmaları ve ilişkileri üzerindeki etkileri gözler önüne serilmektedir (Yıldız, 2021). Filmde, karakterlerin yaşamlarındaki önemli seçimler ve bu seçimlerin ilişkilerine etkisi, terapötik süreçlerin bir yansıması olarak görülmektedir (Smith, 2018). Örneğin, karakterlerin karar verme anları, varoluşsal kaygılarını ve ilişkilerindeki sorunları çözme çabalarını simgelemektedir (Yalom, 1980). Bu bağlamda, film terapisinin, bireylerin ve çiftlerin kendi duygusal süreçlerini anlamalarına katkıda bulunduğu söylenmektedir.

Sonuç olarak, bu çalışma, varoluşsal terapi ve çift terapisi perspektifinden “Kader” filminin analizini yaparak, bu terapilerin film üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Daha önceki araştırmalarda elde edilen sonuçların, “Kader” filmi bağlamında nasıl evrildiği ve bu filmle birlikte insan ilişkileri ve varoluşsal temaların nasıl derinleştiği incelenmektedir. Amacımız, film analizi yoluyla bireylerin ve çiftlerin kendi varoluşsal süreçlerini daha iyi anlamalarına yardımcı olmaktadır.

“Kader” filminin bazı demografik özellikleri Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. “Kader” Filminin demografik özellikleri

Yönetmen-Senarist: Zeki Demirkubuz

Oyuncular: Ufuk Bayraktar, Vildan Atasever, Ozan Bilen

Yayın Yılı:2006

Türü: Dram

Süre:103 dakika

BULGULAR

Bu çalışma, "Kader" filmi üzerinden varoluşsal terapi ve çift terapisi perspektifinden önemli bulgular elde etmeyi amaçlamaktadır. Zeki Demirkubuz'un "Kader" filmi, varoluşsal kaygılar ve insan ilişkileri üzerine derinlemesine bir inceleme sunarak bu terapi türlerinin kavramlarını somut bir şekilde yansıtmaktadır.

Varoluşçu psikoterapi ve kavramlar

Varoluşçu terapi , kişinin varlığı sorusuna ve yaşamın anlamını arayışına odaklanmaktadır . Özgürlük , sorumluluk , anlam arayışı , ölüm korkusu gibi temel kavramların savunucuları arasında Yalom da var . Filmde karakterler , karar verme ve tercihlerinin sonuçlarıyla yüzleşme konusunda özgür iradeye sahip oldukları için kendi hayatlarına anlam vermeye çalışmaktadır . Örneğin ana karakterin yaptığı farklı seçimler , onun varoluşsal kaygılarını ve kendi hayatına ilişkin sorularını yansıtıyor . Sürecin bu gelişimi , karakterin kendisini yalnız ve iç çatışma içinde hissetmesi durumunda daha da derinleşmektedir .

Çift Terapisi ve Terapötik Teknikler

Çift terapisi, sevgililerin ya da evli kişilerin dahil olabileceği, ilişkiyi geliştirmeye ve iyileştirmeye yönelik olarak uygulanan bir psikoterapi biçimidir. İlişkilerde yaşanan zorluklar ve çözümlenememesi profesyonel destek gerektirmektedir. Evlilik terapisi olarak da bilinen çift terapisinde ilgili uzmanlar bağları güçlendirmeye ve sağlıklı iletişim kurulmasına yönelik yaklaşımlar benimser. " Kader " filminde karakterler arasındaki iletişim boşlukları ve yanlış anlamalar , çift terapisi perspektifinden önemli bir odak noktasıdır. Terapistler , çeşitli tekniklerle çiftlerin iletişimini geliştirebilir , duygusal bağlarını güçlendirebilir ve sorunları daha sağlıklı yollarla çözmelerine yardımcı olabilmektedir . Filmin başkahramanları arasındaki diyaloglar ve çatışmalar , terapinin nasıl işlediğine dair örnekler göstermektedir . Örneğin , açık iletişim eksikliği , ilişkiyi zayıflatan faktörlerden biri olarak tanımlanmaktadır .

Terapistin Rolü ve Terapinin Amacı

Terapistin görevi , kişileri birey ve çift olarak iç dünyalarının farkına varmalarını sağlamak ve varoluşsal süreçlerinde onlara rehberlik etmektedir. " Kader " filminde , karakterlerin iç çatışmaları ve duygusal durumları , terapistin müdahale etmesi gereken noktaları işaret etmektedir . Terapist , kişinin kendi duygusal süreçlerini fark ettiği bir ayna gibidir . Bu süreçte , bireylerin yaşadığı varoluşsal kaygılar ve ilişkilerinde yaşadıkları zorluklar terapide merkez sahneye çıkarmaktadır . İnsanların ve çiftlerin kendilerini daha iyi anlamalarına ve hayatlarında anlam bulmalarına , başkalarıyla iyi ilişkiler kurmalarına yardımcı olmaktadır .

Kader Film Analizi

"Kader" filmi, varoluşsal temalar ve insan ilişkileri üzerine yoğunlaşarak, bu terapilerin sonuçlarına dair önemli bulgular sunmaktadır. Filmdeki karakterlerin yaptığı seçimler, onların içsel çatışmalarını ve ilişkilerindeki dinamikleri yansıtmaktadır. Örneğin, filmde karakterlerin yaşadığı karar anları, varoluşsal kaygılarını ve ilişkilerindeki sorunları çözme çabalarını temsil etmektedir. Bu bağlamda, film analizi, bireylerin ve çiftlerin kendi varoluşsal süreçlerini daha iyi anlamalarına yardımcı olmaktadır.

Sonuç olarak, "Kader" filmi üzerinden yapılan analiz, varoluşsal terapi ve çift terapisi açısından önemli bulgular sunmakta ve bu iki yaklaşımın insan ilişkilerini nasıl derinleştirdiğini gözler önüne sermektedir. Film, bireylerin yaşamlarını anlamlandırmalarına ve duygusal süreçlerini keşfetmelerine katkıda bulunarak, varoluşsal kaygıların ve ilişkilerin karmaşıklığını açığa çıkarmaktadır.

Çift Dengesi

Partnerlerin birbirini tamamladığı ve ilişkinin sürmesine eşit katkıda bulunduğu bir durumu ifade etmektedir. Kader filminde çift dengesini oluşturan unsurlar, karakterlerin birbirlerine duyduğu derin bağlılık, koşullara rağmen bir arada kalma çabaları ve karşılıklı fedakarlıkları olarak öne çıkarmaktadır. Filmin merkezinde olan aşk, klasik anlamda romantik bir birliktelikten çok, hayatın zorluklarıyla

beraber yaşanan bir bağlılık olarak yansıtılır. İki karakterin de geçmişleri ve kendilerine ait travmalar üzerinden kurdukları bu ilişki, onların hayatta kalma mücadelesine bir anlam katıyor.

Bu da, ilişkideki dengeyi ve dinamikleri oldukça çarpıcı ve gerçekçi bir şekilde ortaya koymaktadır.

Çiftler Arasındaki İletişim

Kader filminde çiftler arasındaki iletişim, çoğunlukla yoğun ama kırılğan bir yapıdadır. Karakterlerin, özellikle Uğur ve Bekir'in, birbirlerine duydukları hisler son derece derin ve karmaşık olsa da bu hisleri sağlıklı bir iletişim yoluyla ifade etmekte zorlanmaktadırlar. Bekir'in Uğur'a karşı duyduğu saplantılı aşk, çoğu zaman tek taraflı ve karşılıksız bir tutku olarak kalır. Bu da, onların arasındaki iletişimin dengesiz ve çatışmalı olmasına yol açmaktadır.

İlişkilerindeki iletişim eksikliği, özellikle sevgilerini ifade etme ve birbirlerinin ihtiyaçlarını anlama noktasında belirginleşmektedir. Bekir, aşkını sahiplenici bir şekilde ifade ederken, Uğur ise daha mesafeli ve duygularını içine atan bir tutum sergilemektedir. Film boyunca, karakterler kendi iç dünyalarındaki çatışmaları çözemedikleri için birbirleriyle sağlıklı bir bağ kurmakta zorlanmaktadırlar. Bu durum, ilişkilerindeki iletişimin sık sık kesintiye uğramasına ve yanlış anlaşılmalara yol açmaktadır.

Çiftler Arasındaki Duygusal Yaşantılar

Kader filminde çiftler arasındaki duygusal yaşantılar, yoğun ve karmaşık bir yapıya sahiptir. Karakterlerin hisleri, aşk, saplantı, çaresizlik ve umutsuzluk gibi güçlü duygular etrafında şekillenmektedir. Özellikle Bekir'in Uğur'a duyduğu aşk, neredeyse saplantılı bir tutkuya dönüşmektedir. Bekir, Uğur'a ulaşmaya ve onunla bir gelecek kurmaya çalışırken bu çabasının çoğunlukla karşılıksız kaldığını hissetmektedir. Bu durum, Bekir'in aşkını daha acı dolu ve tek taraflı hale getirmektedir.

Uğur ise, Zabıta Zagor'a olan ilgisi nedeniyle Bekir'in duygularına tam anlamıyla karşılık vermez. Zagor'a duyduğu bağlılık, onu hem tehlikeli bir hayata hem de sürekli kaçış ve arayış içinde bir döngüye sürüklemektedir. Uğur, Bekir'in sevgisini göremeyecek kadar Zagor'a bağlıdır, fakat bu bağımlılık ona mutluluk getirmez.

Çiftlerin Özgüvenleri

Kader filminde çiftlerin öz güven seviyeleri, ilişkilerindeki dinamikler ve yaşadıkları zorluklarla doğrudan bağlantılı olarak şekillenmektedir. Özellikle Bekir ve Uğur arasındaki ilişkide, özgüven eksikliği ve bunun yansımaları açıkça görülmektedir.

Bekir'in Öz Güveni

Bekir, Uğur'a olan saplantılı aşkı nedeniyle özgüvenini kaybetmiş bir karakterdir. Uğur'un ilgisizliği karşısında kendisini değersiz hissetmeye başlar ve bu, onun davranışlarına da yansımaktadır. Bekir, sürekli olarak Uğur'un peşinden koşar, ona yakın olmaya çalışır, ancak bu çabaları karşılıksız kalmaktadır. Bekir'in Uğur'un dikkatini çekme çabaları, kendi değeri konusunda duyduğu şüphelerin bir ifadesidir. Özgüven eksikliği, Bekir'in hayatında başka alanlarda da etkisini göstermektedir; Uğur'u hayatının merkezine koyduğu için, kişisel gelişimini ihmal eder ve kendisini tamamen bu ilişkiye adamaktadır.

Uğur'un Öz Güveni

Uğur, Bekir'e göre daha mesafeli ve kendi kararlarını almaktan çekinmeyen bir karakterdir. Zagor'a olan bağlılığı, onun için bağımsız bir karar gibi görünse de, aslında o da kendi duygusal eksikliklerini bu bağlılıkla doldurmaya çalışmaktadır. Uğur, dışarıdan güçlü ve kendinden emin görünse de, Zagor gibi riskli bir kişiye duyduğu bağlılık, onun da içsel bir özgüven sorunu yaşadığını göstermektedir. Zagor'un hayatında kalıcı olmaması, Uğur'u sürekli bir belirsizlik içinde bırakmaktadır. Bu da onun hayatını bir arayış ve kaçış döngüsüne dönüştürmektedir. Uğur, Bekir'in hislerini karşılıksız bıraksa da, kendi iç dünyasında tatminsiz ve huzursuzdur.

Çiftlerin İlişkisinde Öz Güven Eksikliği

Filmde, Bekir ve Uğur arasındaki ilişkinin temeli sağlıklı bir öz güven yerine, bağımlılık ve çaresizlik üzerine kuruludur. Bekir'in kendisini sürekli Uğur'un peşinden sürüklemesi ve Uğur'un kendi içsel boşluğunu Zagor'la doldurmaya çalışması, ikisinin de duygusal eksikliklerini ortaya koymaktadır. Bu eksiklikler, karşılıklı bir uyum veya güvenli bir bağ geliştirmelerini zorlaştırmaktadır. İlişkilerindeki bu güvensizlik, çiftlerin birbirlerine olan bağımlılıklarını arttırırken, aynı zamanda sürekli bir huzursuzluk ve tatminsizlik yaratmaktadır.

Genel Değerlendirme

Kader, karakterlerin özgüven eksikliklerinin, ilişkilerini nasıl etkilediğini ve onları nasıl bir çıkmaza sürüklediğini derinlemesine işlemektedir. Bekir ve Uğur, özgüven sorunu nedeniyle sağlıklı bir ilişki kuramazlar ve kendi içsel çatışmalarının esiri olmaktadır. Bu da, filmin sonunda her iki karakterin de kendilerini bulamadan, arayış içinde ve tatminsiz bir şekilde kalmalarına yol açmaktadır.

Bu karşılıksız aşklar ve saplantılar, karakterlerin içsel çatışmalarını derinleştirirken, aynı zamanda onların kendileriyle ve birbirleriyle olan duygusal ilişkilerini de oldukça karmaşık hale getirmektedir. Bu nedenle filmdeki duygusal yaşantılar, hem karakterlerin kişisel trajedilerini ortaya koyar hem de izleyicilere aşkın yıkıcı yönlerini gözler önüne sermektedir.

Sonuç

"Kader" filmi, Zeki Demirkubuz'un derin bir psikolojik drama olarak, bireylerin varoluşsal kaygıları ve karmaşık insan ilişkileri etrafında dönmektedir. Film, baş karakterin hayatındaki önemli seçimler ve bu seçimlerin ilişkilerine etkisini gözler önüne sererken, varoluşsal sorgulamalarla dolu bir iç yolculuğu simgelemektedir.

Bu çalışma, "Kader" filmini varoluşsal terapi ve çift terapisi perspektifinden ele alarak, karakterlerin içsel çatışmalarının ve seçimlerinin terapötik süreçlere yansıdığına dair önemli bulgular sunmaktadır. Elde edilen sonuçlar, bireylerin ve çiftlerin kendi duygusal süreçlerini anlama yolculuklarında film analizi yönteminin nasıl faydalı olabileceğini göstermektedir. Bu bağlamda, çalışmanın literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir; özellikle varoluşsal temalar ile ilişkilendirilmiş sinema eserlerinin psikoterapi süreçlerine olumlu etkileri üzerine daha fazla araştırma yapılması gerektiği vurgulanmaktadır.

Kaynakça

- Bordwell, D., & Thompson, K. (2010). Film art: An introduction. McGraw-Hill.

- Frankl, V. E. (1959). Man's search for meaning. Beacon Press.
- Gurman, A. S., & Fraenkel, P. (2002). Evidence-based practices in couple therapy. Routledge.
- May, R. (1969). Love and will. Norton.
- Smith, J. (2018). Film and therapy: The impact of cinema on psychotherapy. Routledge.
- Yalom, I. D. (1980). Existential psychotherapy. Basic Books.
- Yıldız, A. (2021). Kader: Varoluşsal ve ilişki temaları üzerine bir inceleme. Psikoterapi Dergisi.

Çift Terapisi ve İlişkiler

- Gurman, A. S., & Kempt, N. (2009). Handbook of clinical psychology: Vol. 2: Couples therapy. Wiley.
- Johnson, S. M. (2008). Hold me tight: Seven conversations for a lifetime of love. Little, Brown and Company.

Film ve Psikoloji

- Demirkubuz, Z. (2006). Kader [Film].
- Acar, E. (2010). Zeki Demirkubuz'un sinemasında varoluşsal temalar. Sinema Araştırmaları Dergisi.
- Akman, B. (2011). Zeki Demirkubuz: İkili ilişkiler ve varoluşsal temalar. Literatür Yayınları.
- Öztürk, M. (2020). Kader filminde iletişim sorunları ve duygusal ilişkiler. Sinema ve Psikoloji Dergisi, 12(1), 15-30.
- Yılmaz, F. (2019). Zeki Demirkubuz'un filmlerinde bağlılık ve özgüven. Türk Film Çalışmaları Dergisi, 8(2), 55-70.
- **Kaya, İ. (2015). Türk sinemasında aşk ve ilişki dinamikleri. İletişim Yayınları.**